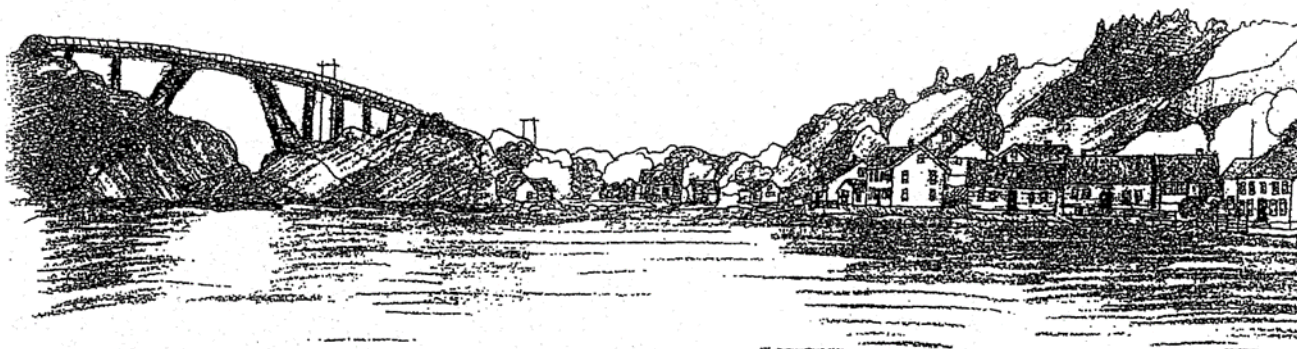

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 3

Sommer/høst 2018

50. årg.

SOMMEREN I ÅR 2018 - DRØMMESOMMER—SOMMEREN MED DEN STØRSTE S'EN EN KAN FINNE – «SOM MI HAR KOST OSS.....»

Oppdalingen ferierer på de ytterste skjær. Fra venstre Pia, Live og Jo, alle med etternavnet Torve Solvang.

Vi må tilbake helt til 1947 for og finne en lik en, sier metrologien. Men redaksjonen i Skjernøyposten fra 1982 skriver også at da var det – drømmesommer - og tørkesommer 1982, 1974-75 og 76. Så mi har kjent på det før i tida au.... Men i år trengte vi det så inderlig vel, etter mange kalde og vindfulle somrer på rad. Ulltøyet hadde vi ikke lagt vekk da mai kom og gradestokken steig og steig. Sankthans kom, det var så tørt så tørt - «blir det bål i år?» Ja, det ble det, for værgudene sendte ned litt regn noen dager før, og brannsjefen inni Mandal sa at vi kunne brenne. Men det skulle ikke bli flere bål denne sommeren. Sola skinte og alt tørket ut, brannfaren var på topp. Ikke i gryta nede ved strandkanten turte vi tenne på - tenk om en gnist skulle komme på galt sted og øya skulle brenne ned. Ja, det var jo noen som synes det kunne ha vært greit, så hadde mi i hvert fall blitt kvitt noen trær? Nei, vi bare koste oss videre.... Vel måtte flere av oss investere i vifte og nye tynne sommerdyner. I Oslo ble de utsolgt for vifter. Allikevel svetta vi om natta. Men hva gjorde vel det, en kunne jo bare sove ute under stjerner og himmel, for putene i ute-møblene, de lå ute hele sommeren.

Vi trengte ikke å ta dem inn hver kveld, som vi ellers pleide - sola skinte jo neste og neste og neste dag!!! Fantastisk.... I kjødna, på Valvik-siden, hvor Torvald Abrahamsen holder det så fint slik at vi alle kan komme og bade, der var det til tider kø. I havet var det også gode temperaturer. Noen som ikke hadde badet på flere år,

oppdaget endelig hvor godt det var! Og mange av ungene lærte å bli bedre svømmere. Helt på de ytterste skjær var det folk gjennom hele sommeren. Sauene som gikk på holmene fikk tildelt ekstra kraftfor, da det ble for skrint med gress.

Det ble etter hvert så tørt at til og med krabbene tørket ut, de var så å si «skål tomme» - som vi sier. Men alt har sine fordeler. Vi slapp å klippe plenen, den lå ørkenfarget i solskinnet. Klær ble tørket ute på snor, vi sparte strøm! Vi kunne invitere til sammenkomster når tid som helst, for på yr.no sto det at sola vil skinne alle dager fremover, så det var bare å invitere! De som dreiv i solskjerming-bransjen tjente rikelig med penger. Ja heldige var vi som kunne nyte denne sommeren. Så blir det jo spennende til neste år da... akkurat nå melder de at fjelloverganger i landet vårt er stengt på grunn av snø... ulltøyet må frem igjen snart!

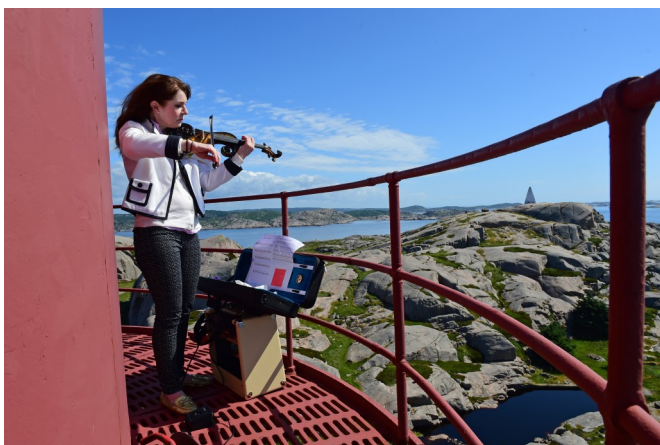
Rita

RYVINGEN FYRSTASJON JUBILERER

I OVER 150 ÅR HAR DET VÆRT FYRLYS PÅ RYVINGA—DET HELE STARTET I 1867

Det var en flott opplevelse å komme ut til Ryvingen fyr lørdag 16.juni. Da vi vandret opp Ryvingbakken i nydelig sommervær ble vi møtt av fiolinist Ragin Wenk-Wolff på moderne el-fele, og trompetisten Oddbjørn Stakkeland. Ragin sto ute på «verandaen» i tårnet og Oddbjørn sto på fjelltoppen rett over dalen for tårnet. Det var en helt fantastisk å høre den vakre musikken, vi ble målløse og stille. Oppe på plassen ble vi møtt av en blid komitegjeng som hadde satt det hele i verk. Det var velkomsttale av leder for Ryvingens venner Jens Erik Holmqvist. Åpning av kunstutstillingen hvor Ragin Wenk-Wolff sine bilder hang til pryd for øyet oppover i alle tårnrommene. Hun avduket også en figur, figuren var søppel fra havet som var drevet inn i strandsonen på Ryvinga. Dette for å minne oss på all forsøplingen vi driver med. Det var flere som fortalte fra fyrlivet før i tiden og nå. Spennende å høre på. Det var aktiviteter for voksne og barn. Og gratis konsert i tårnet av de som hadde «spilt oss velkommen». Ragin hadde tatt med sin Stradivarius fra 1689. Fantastisk opplevelse! Og selvfølgelig gratis fiskesuppe og «blaudis» til alle. «Mi kunne kje hatt det ber i denne stund»- var mi alle enige om, oss ca. 70-80 menneskene som hadde møtt opp. Til og med Magnhild Brovig kom seg ut i sin kjøredoning for å feire, godt hjulpet av Skjærgårds-tjenestens nye båt til Mandal kommune. Hjertelig takk til alle som bidro!

Rita

Ragin Wenk-Wolff spiller på el-fele (elektrisk fiolin) mot trompetisten som står på en knatt på andre siden av dalen opp til fyret

Oddbjørn Stakkeland står på en knatt på andre siden av dalen opp til fyret og spiller på trompet mot Ragin i fyrtårnet

Mandals ordfører (Alf Erik Andersen) hilser jubileumsgjestene

Alle bilder: Carl Erik Kilander

Skjernøyposten

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK

UTE OG HJEMME -

I redaksjonen:

Evert Knutsen mob: 416 68 949
Janne Knutsen mob: 915 49 971
Rita Dyrstad mob: 415 56 866
Siren Salthaug mob: 954 45 745
Eivind Syvertsen mob: 913 66 994
Geir Larsen mob: 928 10 207
Mariell C. Birkemo mob: 994 14 944

E-postadresser:

Evert: evert@hotproducts.no
Janne: knutsen.juvik@online.no
Rita: post@rvvingenfyr.no
Siren: siren.salthaug@gmail.com
Eivind: Eivind.Syvertsen@egeland.no
Geir: geir.larsen@vaf.no
Mariell: mmcbirkemo@gmail.com

Bankgirokonto: 7877.06.62604

Internettadressen til Skjernøyposten er:

www.skjernovyposten.no

E-postadresse: skjernovyposten@gmail.com

Adresseforandringer meldes til
Evert Knutsen, Skjernøyveien 254,
4516 Mandal

Kontakt USA:

Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 908-693-7626
Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementspris pr. år kr 150,- USA \$20

Fiskenytt

Så er fiskesommeren 2018 over og vi er allerede godt inne i høsten. I juni startet kilenotfisket etter laks, og de fleste vi har vært i kontakt med er godt fornøyd med fangsten. Tørkesommeren med lite vannføring i elvene er nok en av årsakene. Med liten vannføring holder laksen seg i havet i påvente av nedbør og stigende vann i elvene. Dette har for elvefiskerne medført mindre fangster, i hvert fall i første del av fiskesesongen, noe som forhåpentligvis har bedret seg etter at det kom regn.

Makrellen kom tidlig i år, slik den har gjort de siste årene, men fangstene har vært varierende og noe mindre enn i fjor. Det har også vært en del spansk makrell og horngjel, som gjerne kommer i følge med makrellen.

Annen fisk som torsk, lyr og sei har vært på det jevne. Seien har vært nokså småfallen.

Krabber har det vært flust med, men aller mest tomme. Helt fra sesongstarten i slutten av mai og til langt ut i august har krabbene vært skrøpelige. Men ved overgangen til september er kvaliteten blitt bedre. I år har det for første gang på mange år vært tillatt for hobbyfiskere å fiske på grunt vann, men det ser ikke ut til å ha hjulpet mye.

I de mest hektiske sommerukene har det vært mye teiner i havet, men dette har avtatt betydelig, så det er tydelig at mange ikke gidder å koke på tomme krabber.

Om kort tid står hummerfisket for døren, en alltid stor begivenhet for folk langs kysten. Hvordan utsiktene er, kan vi ikke si så mye om, i krabbeteinene har det i hvert fall vært svært få å se.

Nytt av året er at det i alle teiner som brukes til hummerfiske skal monteres "råtnestråd". Det vi si at deler av nettet i teina skal kuttes vertikalt i en side, og erstattes av en bomullstråd, spalten skal ha et tverrsnitt på 15 x 9 cm. Om teina er utstyrt med "hvilekammer" skal spalten være i denne. Dersom du er i tvil om hvordan dette skal gjøres vil du finne informasjon på Fiskeridirektoratets hjemmeside. Her finner du også informasjon om teiner med endeåpning etc. Hensikten med dette er at teiner som av en eller annen grunn blir borte, ikke skal stå og fiske i årevis, men at bomullstråden etter forholdsvis kort tid skal råtne og ryke, og dermed gi muligheter for at fangsten slipper ut.

Vi ønsker alle et godt hummerfiske, men det er mye å huske på, råtnestråd, minstemål, utkast av rognhummer, registreringsnummer for alle fiskere og utkast av hummer under 25 cm og over 32 cm.

Fiske etter leppefisk har vært bra i hele sommer fra det startet i midten av juli. Fint vær i hele sommer har gjort sitt til et godt fiske.

Rekefisket har vært bra tidligere i sommer, men er noe mer moderat nå.

Evert Knutsen

Et reisebrev fra Skjernøya

Vi er en vennegjeng som enten er bosatt eller har forbindelse til Skjernøya, en av Norges sørligste bebodde øyer.

Denne våren bestemte vi oss for å støtte Hold Norge Rent, som handler om å samle plast fra havet, og i fjordene på Norges kyst. Vi valgte å ta for oss Sandøy som er en av de sørligste øyene og er en del av naturreservatet i området.

3. august 2018 var vi tolv personer som kjørte båtene våre ut til Sandøy. Vi hadde gjort en rekognosering i forkant, og lagt merke til fire små vikar hvor vi visste at det var mye avfall. Vinden og strømninger i sjøen gjør at avfallet ofte havner på samme steder. En av de nevnte vikene er den gamle Kaperbukten, som var skjulested for pirater på 1600- og 1700-tallet. Her lå de i bakhold for handelsskipene som kom seilende forbi.

Området som ble ryddet har tilknytning til Sandøy, pilen på kartet viser eksakt posisjon.

På tide med en etterlengtet lunsj, hvor det store samtaleemnet for hjemreise var hvilke utfordringer vi alle har med miljøet. Fordi vi alle har et nært forhold til havet, handlet mye av snakket om dette og hva vi kan gjøre for å bli bedre.

På tide å laste båtene med fulle Smartbag`er fra Ragn-Sells,

Med vennlig hilsen Norgesferierende

Erik Wastesson, Ragn-Sells AB
Skjernøy, 3. august 2018

Gjengen som var med var:

Anita og Per Reinertsen. Gerd Jacobsen.
Tor-Evert og Marianne Bentsen. Tom
Erling og Berit Bentsen. Elisabeth Sylling
og Jens Ellingsen. Ella Ludvigsson Mörk
og Petter Aasene. Kjell Öyvind Aasene.
Erik og Ann Wastesson

Resultatet etter dagen var ti Smartbag`er fulle av plast.
Her venter de på transport til gjenvinningsstasjonen i Mandal

Onsdag er «Kapelldag»

Sommerferien er over, og de vanlige aktivitetene starter opp igjen på kapellet. Nytt i høst er at onsdag er «Kapelldag». Vi har prøvd å fylle opp med arrangement flest mulig onsdager slik at det skal være lettere å huske når det skjer noe på kapellet. Følg med – høstprogrammet kommer i postkassen!

Aktiviteter for barn og unge fortsetter som før. Barneforening, Yngres og Filmkveld på mandager og Ungdomsgruppa på fredager. Søndagskolen er samtidig med gudstjenestene.

Noen glimt fra aktiviteter i første halvår:

- Emely og Alette Kristine ledet rekefesten for 50 frammøtte. Johannes hadde en glimrende Kahoot, det er supert at ungdommen bidrar!
- Paul Colman var tilbake på Skjernøy i mars. Han hadde en flott konsert for 75 frammøtte som satte stor pris på hans gode sanger, kloke ord og ikke minst smittende gode humør!
- Utlodningen som tradisjonelt har vært på palmelørdag, ble i år flyttet til etter påske. Mange på øya er opptatt i påsken, nå fikk flere anledning til å være med, og resultatet ble bra, godt over 40 000 kroner.
- UG hadde sommeravslutning sammen med andre ungdomsgrupper i kommunen. Volleyballturnering og grilling i Tjusdalsbukta, deretter gudstjeneste i kapellet med 75 deltakere. Ungdommene hadde til og med trommet sammen eget band for anledningen, som spilte meget bra!

Følg med på kapellet.no og Skjernøy kapell på Facebook.

Kjell Gauksås

Skjærgårdsgudstjenesten var i år søndag 1.juli.

Prost Haraldstad forrettet, Dag Strømme spilte trekkspill.

Menigheten fra Holum var spesielt invitert, og det var stor oppslutning.

SANKTHANS

Årets Sankthans-feiring gikk av stabelen til tross for sterk vind. På Dyrstad ble bålet tent da vinden etterhvert roet seg ned. Store og små samlet seg på moloen, hvor det ble delt både kaker og hygge. Flere av de fremmøtte deltok på palleløp, til stor fornøyelse for de som sto tørre på land og heiet! Mariell

*Fra venstre:
Olaug Gesine Aanonsen,
Sunniva og Theodor Sløgedal
Dyrstad, Mali Vatland, Noah Birkemo
og Liam Vatland*

SKJERNØYDAGEN 2018

I år var det Skjernøy Historielag sammen med Skjernøy Vel som arrangerte dagen. Bruttoinntekten endte på kr 52 600, så kommer det fratrekk for noen kostnader, men alt i alt et godt resultat. Det som skjedde på Skjernøydagen var matsalg, salg av husflid, «trillebårsalg» av diverse, lodd-salg og lynlotteri. Stemningen var meget god, arrangørene fikk mye positiv tilbakemelding om at det var så rolig, og at det var mulighet til å få pratet med kjentfolk. Gerd

*De første vi møtte var Olga Berge og
Tordis Larsen*

*Leder av historielaget, Gerd Jacobsen, ledet dagen
med stø hånd*

HELSELAGETS HØSTFEST

Lørdag 8. september var det duket for Helselagets høstfest på kapellet. Mia Syrdahl hadde som vanlig ordnet med flotte oppsatser, og bordene var fint pyntet.

45 gjester ankom, og Anne Grete Syvertsen ønsket velkommen og ledet det hele med stø hånd. Vi startet med en sang. Cathrine Røksland fra Vigeland fortsatte med sanger fra det skotske høy- og lavland, og akkompagnerte selv på gitar. Hun har en stemme om passer perfekt til de sangene hun sang, og man kunne tro hun hadde vokst opp i

Skottland. Hun har kanskje et ekstra godt utviklet gehør i og med at hun er blind. Bjarne Christensen fortsatte deretter med gode historier og interessante fortellinger fra sin oppvekst på Ydder Farestad.

Cathrine sang og spilte 3 sanger til, og så var det tid for bordverset, hvor Jorunn Kige akkompagnerte på piano.

Damene i komiteen hadde som vanlig smurt noen flotte smørbrød, som gikk ned på høykant, og så kom de deiligste kaker på bordet.

Bjarne med én av de flotte oppsatsene Mia Syrdahl hadde laget

Alt var så godt, så også kaffen. Praten gikk livlig rundt bordene, til noen mente at nå måtte vi komme videre i programmet.

Etter takkeverset sang vi en sang mens kollekten til forskning på demens pågikk.

Ingebjørg Handal kåserte over hvor merkelig det er at de som vokste opp under krigen overlevde, uten alle duppeditter og sikkerhetsforanstaltninger som kom fra 70-tallet og utover.

En av Bjarnes historier fortjener et eget avsnitt.

Johan «Bås» Kristiansen hadde fortalt Bjarne en historie fra da Johan var liten gutt.

Da hadde de voksne mennene fra Ydder Farestad utvidet havnen i Bådeviga, som ble brukt for å slippe å ro rundt og inn våa. Det foregikk ved at mennene la store steiner i innløpet, og tettet med torv. Så auste de ut vannet med pøser, før de gikk løs med spader og hakker og utvidet havnen så det ble plass til 5 små motorbåter.

Janne

Skjernøy Historielag

I forrige utgave av Skjernøyposten lå det med en giro som gjaldt medlemskontingenten til Skjernøy Historielag. Vi håper at du har benyttet denne giroen til å fornye medlemskapet i Historielaget, og om du ikke har vært medlem tidligere er du så hjertelig velkommen som medlem. Og har du ikke betalt den ennå, så er det så absolutt ikke for sent. Og skulle den ha kommet bort så er kontonummeret til Historielaget 3075.11.07303, og kontingenten er kr. 200,-. Jeg vil takke alle som har meldt seg inn/melder seg inn som medlem i Skjernøy Historielag.

Vi vil også benytte anledningen til å takke komiteen for Lobbefesten, som gav overskuddet fra årets fest til Skjernøy Historielag, tusen takk.

Historielaget jobber med mange ulike prosjekter:

Skjernøyboka - se eget innlegg.

Skjernøykalenderen for 2019 er her. Den koster kr 150,- og består av mange fine bilder, både historiske og fra dagens Skjernøya. Det er en ypperlig julegave. Vi har 100 kalendere igjen av utgaven for 2019, så her gjelder det å «være førstemann til mølla» Vi bringer og sender, så ta kontakt med Gerd Jacobsen – telefon 91 61 16 16 eller mail gerd.marie.jacobsen@gmail.com.

Høgevarden - se eget innlegg.

I tillegg jobbes det med museumsbygg, slektsforskningskurs og flere informasjonstavler, i tillegg så er det løpende oppgaver som; Dyrstad skolehus, kaffetreff og div. kurs til høsten. Det er også kommet flere henvendelser om kjøp av teia som Skjernøy historielag solgte. Vi er for tiden utsolgt, men vurderer å bestille flere.

Til slutt vil jeg takke alle som stilte opp som frivillige på Skjernøydagen. Og ikke minst takke alle som kom og deltok. Mitt største mareritt de siste dagene før dagen var at det ikke kom noen. Men så feil kan man ta. Tusen takk alle sammen. Og inntektene er delt mellom Skjernøy Vel og Skjernøy Historielag, og pengene skal vi forvalte vel.

Gerd Jacobsen

Leder – Skjernøy Historielag

SKJERNØYBOKA

Vi som jobber med Skjernøyboka hadde som mål å få boka ferdig i god tid før jul i år, noe vi også orienterte om i forrige nummer av Skjernøyposten.

I samarbeid med forlaget har vi nå blitt enige om å utsette utgivelsen til 2019, da en del redigeringsarbeid med tekster og bildemateriale, samt kildehenvisninger gjenstår.

Boka blir omfattende med mellom 300 og 400 sider inkludert bilder. For at ikke siste finish skal gi boka preg av hastverk, finner vi denne avgjørelsen riktig.

Når i 2019 utgivelsen er klar, kommer vi tilbake til.

For bokgruppen

Evert Knutsen

Syklistenes Landsforening Mandal, hadde i vår en bildekonkurranse hvor hovedpremien var en juniorsyssel. Oppgaven var å vise sykkelglede i Mandal.

Sykkelen vi vant, var i største laget for Thea. Heldigvis var Intersport veldig snille og lot oss bytte til en barnesyssel, sparkesyssel OG en dinosaurringeklokke ☺ En meget fornøyd jente lærte seg å sykle alene med en gang vi kom hjem.

Siren

Thea Salthaug Solvang på piren

Thea har fått byttet til sykkel i sin størrelse

Rødt lys for Skjernøybroa

Etter flere henvendelser om både speil og trafikklys ved Skjernøybroa, var det endelige svaret fra Statens Vegvesen at det nå settes opp fareskilt som varsler om smal vei. Broa ble åpnet i 1964 og ifølge politirapporter er det kun én rapportert ulykke med personskade de siste tretti årene. Ca. tusen biler i døgnet kjører på den fire meter brede broa som er 108 meter lang.

Ved siste utbedring av broa for en tid siden ble trafikken regulert med trafikklys. Dette fungerte noenlunde, men en del bilister brukte mørket til å konkludere med at det ikke kom biler i mot og kjørte uansett fargen på trafikklyset. I tillegg var dette en ulempe for myke trafikanter som ikke kunne rekke over på den oppgitte tiden og bilene som da kom hadde som regel høyere fart da de visste at det ikke kom trafikk imot. Dette var også begrunnelsene fra Vegvesenet. Derfor endte dette opp med et fareskilt om smal vei. Bilister og andre må derfor fortsatt anmodes om å bruke fornuften ved kjøring over broa...

(Klippet fra nettsiden til Lindesnes Avis)

Geir

Hotellsatsing i Sogn og Fjordane

I portrettet i siste utgave av Skjernøyposten var Sverre D. Ophaug hovedpersonen. Han fortalte da om flere prosjekter som "var på gang", men som ikke var offisielle ennå. Det største av disse, som nå er offisielt, var hotellprosjektet Harastølen hotell i Luster Kommune i Sogn og Fjordane. Her er Ophaug blant investorene som satser 50 millioner kroner for å renovere dette hotellet som nå har ligget brakk i rundt 20 år. Hotellet har en grunnflate på over 1000 kvadratmeter. Så renoveringsarbeidet er enormt. – "Det hadde nok vært rimeligere å rive kontra å restaurere, men da får man ikke tatt vare på Harastølen og den kulturskatten bygget er", sier Sverre D. Ophaug.

Fra sanatorium til asylmottak

Mursteinsbygningen på fjellet i Luster har stått der i over 100 år, og har blitt brukt til flere formål. Harastølen ble åpnet 2. november 1902 under navnet Luster sanatorium. I flere tiår fungerte det isolerte stedet som tuberkulosehjem. Årsaken til at det var plassert her var både smittefaren og det gunstige klimaet høyt oppe inne i Lustrafjorden. Da det ble funnet en kur mot tuberkulose etter andre verdenskrig, ble Harastølen omgjort til psykiatrisk sykehus. Bygningen beholdt denne funksjonen frem til 1991. (Klippet fra Lindesnes og tv2.no)

"Vi skal ikkje sova bort sumarnatta"

Viste du at teksten til denne visen ble skrevet av Aslaug Låstad Lygre mens hun var tuberkulosepasient på Luster Sanatorium på 40 tallet? Fun Fact..

Vi ønsker lykke til med storsatsningen!

Geir

Ærfuglprosjektet i Mandal

Slekt på Skjernøy, kommer fra Kristiansen-slekta (Nils Gjertsen og Aagot Sofie Gjertsen (født Kristiansen) var mine besteforeldre og Åmot og Lulli Kristiansen på Ytre Farestad var mine oldeforeldre)

Ærfuglprosjektet er feltarbeidet som jeg skal avlevere min mastergrad i Marinbiologi ved Universitetet i Agder på. Ærfuglen er en kjent og kjær art på Sørlandet, og den har dessverre hatt litt usikker utvikling i de senere årene, som blant annet har ført til at den har blitt fjernet fra listen av jaktbare arter her i Vest-Agder. Bestanden viser tegn til å ha gått tilbake, men hva som er årsaken til denne tilbakegangen er usikkert. Det som er helt sikkert er at sjøfuglbestander og hvordan miljøet påvirker dem er meget komplisert og komplekst. Derfor er det lite sannsynlig at det bare er én faktor som gjør at bestanden går ned - heller en samling av flere. Veldig ofte blir arter fredet som et tiltak for å gjøre bestanden bedre, men det betyr ikke at man fjerner problemet hos arten - siden det kan være flere ting som gjør at bestanden går ned. Derfor ønsket jeg å se nærmere på ting som kan påvirke ærfuglen, i tillegg til å forsøke å utvikle en metode som kan være med på å gjøre at bestanden blir bedre.

Prosjektet, som nevnt over, er feltarbeidet i min masteroppgave, men er finansiert av Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde som har gitt sin støtte og interesse for prosjektet - hvor jeg også har søkt om alle dispensasjoner for å kunne gjennomføre prosjektet. Etter diskusjoner og teorier, sirklet vi inn på en metode; forsøke å bruke reirhusmetoden som har blitt brukt på dunværene i nord i lange tider - og om det kan fungere her på Skagerrak for ærfugler som aldri har hekket i hus. Funksjonen med husene er at ærfuglhunnen får økt beskyttelse fra rovfugl og måker, i tillegg vil reirhusene ha en høyere temperatur og dermed vil det kanskje føre til at ærfuglhunnen bruker mindre energi når hun klekker ut eggene, som igjen kan føre til at ærfuglhunnen klarer å passe på sitt eget kull uten å måtte gi det bort til en annen hunn som har overskudd til å passe på sitt eget pluss et "adoptivkull".

Prosjektet startet med et samarbeid mellom meg, fylket og grunneiere i skjærene utenfor Skjernøya og Landøy. Den første sesongen startet i februar 2017 hvor jeg tok kontakt med grunneiere for å innhente tillatelse og dermed for å plassere ut reirhusene. Reirhusene var laget av 90 liters murerbaljer med innfelt dør, disse ble da tynget ned av stein og merket med navn. I 2017 sesongen benyttet jeg meg av 100 reirhus som var plassert fra Hærholman i øst til Slettingen i vest, totalt 15 holmer med ulikt antall hus per holme.

Sesongen 2017 ble ikke som planlagt, og ingen av reirhusene ble benyttet av hverken ærfugl eller andre sjøfugler. Under uformell telling av antall kull som man kunne finne innenfor området så det ut som at få ærfuglhunner klarte å få fram særlig med unger. Interessant nok, observerte vi at mange av ærfuglhunnene ikke valgte å hekke det året, som igjen fører til enda færre kyllinger enn hva som potensielt kunne blitt hvis alle hadde hekket. Derfor valgte vi å gå for en annen metode i år (2018). Jeg var usikker på om hvorvidt ærfuglhunnene klarte å finne reirhusene fordi det var så stor avstand mellom dem, og for å motvirke det valgte jeg å bruke bare Kneblingen, Odd og Lille Vengelsholme som vert for reirhusene - som igjen gjorde at vi kunne øke tettheten betraktelig. Da ble det plassert ut en plass mellom 30-35 reirhus per holme, 75 reirhus totalt, i løpet av 2018-sesongen. I tillegg ønsket vi å se på om ærfugl hekker i nærheten av reirhusene eller om de skyr vekk fra reirhusene. For å få litt innblikk i dynamikken mellom ærfugl og de andre artene i skjærgården valgt jeg i tillegg å bruke mye tid på å telle ærfugltreir, gåsreir og måkereir i løpet av denne sesongen.

Uheldigvis viste deg seg at det ikke fungerte å få ærfuglen inn i reirhusene i 2018-sesongen heller, med unntak av at måker likte særdeles godt å bruke reirhusene som daglig skjul for de nyklekte måkeungene som hadde begynt å bevege seg rundt på holmen. Tellingene av sjøfugltreir viste seg å være veldig godt, og vi fikk registrert mange reir i år. Det ble telt på alle holmer som ikke var sjøfuglreservat, men vi fant få ærfuglhunner på reir.

Det som viste seg å være den viktigste lærdommen, var at de holmene som hadde mye og store einerbusker huset flest ærfugl. Sammenlignet med de holmene som har blitt brent slik at det ikke er en einerbusk igjen, var det ikke hekkende ærfugl. For tellingen av måker gikk det ikke som forventet.

Vi fant store mengder med svartbakreir som også klarte å klekke ut mange unger i år, men gråmåkene har hatt et dårlig år i Skjernøy- og Landøyregionen. De fleste reirene klarte å klekke ut, men så ble mange unger tatt av svartbaken ettersom ukene gikk. Hele Naudskjær har blitt en gråmåkekoloni, som igjen har ført til at noen ærfugl har begynt å hekke der som følge av økt beskyttelse fra gråmåkene, men dessverre klarte ingen av gråmåkene å få fram unger da alle reir eller måkeunger ble bytte for andre fugler og mink. Litt bedre har det gått for sildemåken som har begynt å bruke Lille Vengelsholme som hekkekoloni, her klarte også ærfuglen å få fram unger som følge av beskyttelse fra sildemåkene som jager bort svartbak fra holmen.

Totalt har det gått litt bedre for ærfuglen i 2018 enn 2017. Det virker som litt flere ærfuglhunner lå på reir i år, men etter klekkingen begynte kullene å bli mindre og mindre for hver uke som gikk. Svartbaken jakter målrettet på ærfuglunger helt til de blir for store for svartbaken å håndtere. Hva som skyldes at ærfuglen har vansker med å øke i antall igjen er vanskelig å nøste opp i, men det virker som ærfuglhunnen ikke får nok mat, dermed velger mange å avstå fra å hekke. Det har vært en nedgang i tilgjengelig blåskjell i de siste årene - noe ærfuglen er veldig avhengig av som sin hovedkost - problematikken med blåskjellet studeres av havforskningsinstituttet for øyeblikket. Likevel så er det mye predasjon fra svartbak og mer kråkefugl som kråke og ravn i skjærgården som absolutt gjør det vanskelig for ærfuglen å få fram unger og øke i antall.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle grunneiere som ga meg tillatelse til å benytte deres eiendom i skjærgården i løpet av 2017-sesongen! Jeg har vært mye rundt i skjærgården i løpet av disse to årene og uten deres tillatelse hadde ikke prosjektet vært mulig og ingen av resultatene som ble funnet hadde vært mulig å få til. Hjertelig takk til min onkel Terje Gjertsen som har vært med som fast felttekniker og båtmann, stilt hytta disponibel og brukt utallige timer på å drasse rundt på stein og plastbaljer - prosjektet er nesten like mye hans som mitt! Alle grunneiere som har vært med i prosjektet mottar også en kopi av masteroppgaven når den er ferdig. Takk for samarbeidet til alle som har bidratt til prosjektet!

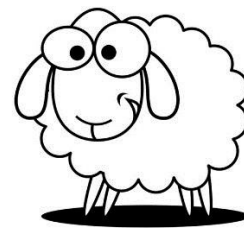
Kristoffer Gjertsen

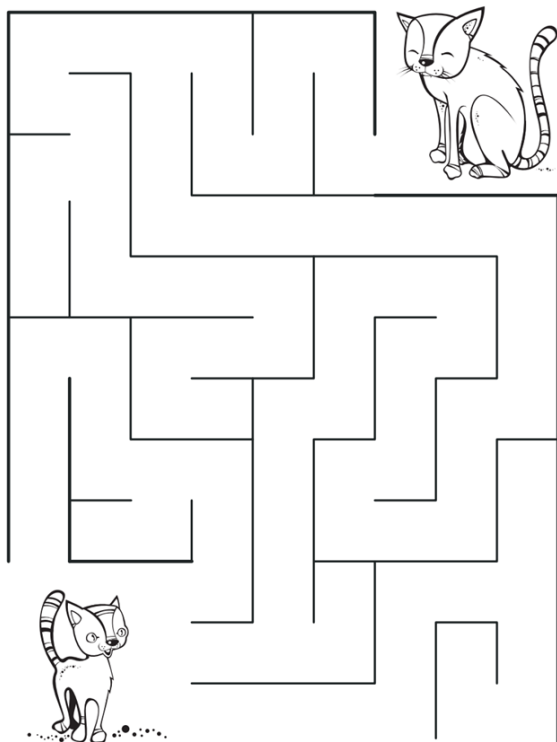
Bilde av 3 stk. fuglehus på Odd

Lobbeliden

-Skjernøypostens egne barneside-

Finn Willy på bildet

KATTEPUSENS LABYRINT

HJELP den lille KATTUNGEN å finne Mammaen sin!

BUKKENE BRUSE VAR LEI AV Å TRIPPE!

Bukkene Bruse var lei av å trippe
og trampe på broen:
"Å la oss få slippe!"

"Til seters til seters å gjøre oss fete,
se hvordan vi eser, for mye å ete!"

Og trollet sa: "Flott, det passer meg godt,
her ute i fossen er det så vått"

Så søndag dro trollet til seters i flossen
mens Bukkene Bruse tok skumbad i fossen!

Ja slik kan et eventyr bli snudd på hodet,
og snipp snapp og snute
hvis ingen vil tro det!

Hummerfiske i Valvikstranda

24. juli i sommer var Linnea Meltveit i Valvikstranda sammen med bestemor for å fiske sandkrabber. Men akkurat denne dagen skulle det vise seg at det ikke kun var vanlige sandkrabber som var sultne i stranda.

Etter en liten stund kom en hummer og spiste av krabbesnøret. Den spiste og spiste, men slapp snøret så fort en prøvde å dra den opp. Hummeren var der lenge og flere kom og fikk sett den.

Ingen hadde tidligere sett hummer her. Agnet på krabbesnøret var Gilde salamipølse, så krabber og hummere spiser tydeligvis det meste. Nå som hummerfisket nærmer seg er kanskje dette et tips litt utenom det vanlige?

Geir

Skjernøyløpet 31.juli 2018

Skjernøyløpet er blitt en årviss greie her på vår vakre øy. Det så lenge ut til at dette skulle bli en våt affære, men arrangørene utsatte oppstart fra kl. 1700 til kl. 1900 og det ble full klaff. Akkurat idet starten skulle gå forsvant gråværet og de 75 deltakerne fikk en vakker, men hard, tur på de 6 kilometerne rundt øya.

75 deltakere er ny deltakerrekord og det viser at dette er noe man bør fortsette med. Så vidt jeg har fått med meg er dette også flere enn de som gikk Skjernøymarsjen i år.

Skjernøypostens lesere vet jo at dette er en krevende løype, og bestemann var i år, som i fjor, Sivert Oftedal som løp på 22 minutter og 50 sekunder... Det er bra gjort. Beste kvinne ble også samme som i fjor, Ingrid Ukkelberg med ny løyperekord for damer på 23 minutter og 10 sekunder. Vi bøyer oss i støvet!

Geir

22 kajaker i Våa en regnfull dag i september

Martin Berge

Høgevarden - hva skjer?

Mange har lagt merke til at det er aktiviteter her oppe, og formodentlig undret seg på, hva skjer?

I korte trekk er opptakten som følger.

I 2000 overtok Mandal kommune vedlikeholdet av Høgevarden kystvaktstasjon fra Direktoratet for naturforvaltning. Noe Mandal kommune har ignorert i snart 20 år.

Helt siden kommunen overtok vedlikeholdet har Skjernøy historielag, med ujevne mellomrom, forgjeves forsøkt å få til en avtale med direktoratet om å overta eiendommen.

Så, i august 2015, ble 3 kystvaktstasjoner i Vest-Agder fredet av riksantikvaren, deriblant Høgevarden.

Samme år var Asplan Viak på befaring på stasjonene og utarbeidet en utførlig rapport om hva som var påkrevet å utrette for å få disse stasjonene tilbake til "fordums prakt".

I midten av juni i år fikk undertegnede en mail fra riksantikvaren med varsel om befaring fra byantikvaren i Kristiansand kommune, sammen med håndverkere, på befaring for å planlegge restaureringsarbeidet på stasjonen. Det ble bestemt at arbeidet skulle starte etter ferien, og omfattet følgende punkter:

Utskifting av råtne kledningsbord på vegg, utskifting av rått bunnsvill, utbedring av grunnmur, utskifting av takplater til original taktekning og utbedring av taket, lage ny inngangsdør i

"originalutførelse", skrape og male utvendig og innvendig, og slipe gulvene.

Planen videre er at Skjernøy historielag skal, ved hjelp av byantikvaren i Kristiansand, få til en avtale med Mandal kommune om å overta ansvaret for vedlikehold og drift av stasjonen.

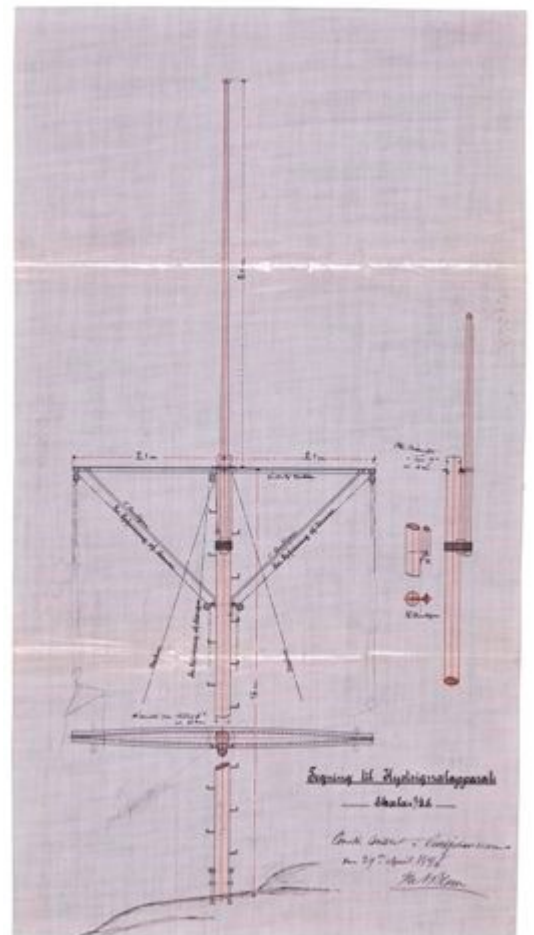
Videre planer er å lage til et lite museum som skal åpne på forespørsel, reise signalmasta som sto her fra 1898, og åpne opp tunellen, med en solid dør.

Historielaget har funnet fram til gjenstander som vi formodet hadde gått tapt for lenge, lenge siden. Blant annet den originale langkikkerten, og sist men ikke minst, 2 av signalene som var benyttet på signalmasten fra 1898.

Svein Ø. Berge

Terje Jørgensen med de to signalene

Signalmasten

CARL ERIKS HJØRNE

Vi har spurt Carl Erik Kilander på Kniben, som er en meget dyktig fotograf, om han kan ha et mer eller mindre fast innlegg i Skjernøyposten med et bildemotiv, gjerne fra Skjernøy. Dette har han sagt seg villig til, og her presenterer han det første.

Slik så månen ut fra min veranda på Farestad den 27. juli kl. 23:21.

Vi må visst vente 105 år til neste måneformørkelse av samme kaliber! Foto: © Carl Erik Kilander

Denne lille fuglen landet rett bortenfor huset vårt 9. september. Jeg sendte bildet i en e-post til en ornitolog, og han kunne fortelle at dette er en gjøkunge. Jeg har aldri sett en så stor gjøkunge før, bare de som ligger i reiret til sine fosterforeldre - på TV.

Da spørs det hvem dens fosterforeldre er, og om den rekker trekket i høst.

Janne

KONFIRMANTENE PÅ ØYA 2018

Søndag 2. september var det konfirmasjon på øya, og her er de flotte konfirmantene. De fikk for øvrig en fantastisk flott dag til sin feiring.

Fra venstre: prest Eva Marie Jansvik, Even Bjelland Syvertsen, Ole Henrik Dyrstad, Alette Kristine Syvertsen, Hanna Gabrielsen, Emely Hjemdal, Julian Aulin Bøe, undervisningsleder i Mandal og Holum menigheter Oddveig Flatebø Olsson. Foran: Simen Bjelland Syvertsen.

Helselaget

Hvert år på vår eller forsommer arrangerer Helselaget tur for de ”voksne”. I år gikk turen til Kvåsfossen, Sørnorsk Laksesenter. Det var 33 påmeldte, og turen gikk i nydelig vær, kun litt duskregn før ankomst Mandal på retur. Vi fikk en flott omvisning på laksesenteret, og kaffe og boller på utsiden før turen gikk videre til omvisning på Greipslands gamle landhandel på Spangereid og deretter middag på Lindesnes Havhotell.

Hjertelig takk til Liv Britt og Signe Aalvik for flott opplegg.

Evert Knutsen

Bilde fra www.nrk.no

Bilde fra www.visitnorway.no

Mosjon for smilebåndet

Verdens sterkeste mann

Det var en gang en bartender som påsto at han var den sterkeste mannen på jorda.

Dette ville han bevise ved å klemme ut hver siste dråpe av en sitron, og han veddet 50 000 kroner på at ingen kunne klemme ut mer sitronsaft enn han kunne. Folk fra hele landet kom, bodybuildere, vektløftere, brytere, og alle andre som ville prøve, men ingen kunne klemme ut mer sitronsaft enn bartenderen.

Så en dag kom en pinglete liten fyr, og alle lo av han da de hørte at han var der for å klemme sitroner. Bartenderen klemte en sitron i en kopp og ga fyren resten av sitronen. Han klemte ut seks dråper og alle var sjokkerte og spurte:

Hva jobber du med?

Er du vektløfter eller bodybuilder?

Nei, svarte han, jeg jobber i skattevesenet.

Stakkars mann

Stakkars mann, sa psykiateren. Kan du fortelle meg hvorfor du drikker så mye?

- Jeg skal forsøke å forklare det hele, sa pasienten.

- Jeg ble forelsket i en enke som hadde en voksen datter. Jeg giftet meg med enka, og en stund senere giftet min far seg med min stedatter. Derfor ble min kone og jeg svigerforeldre til min far.

Etter en stund fikk min stemor, altså min kones datter, en sønn. Og den gutten ble naturligvis min bror, ettersom han er min fars sønn. Men, han er også sønn til min kones datter, og derfor ble min kone guttens bestemor og jeg ble bestefar til min bror. Så fikk min kone og jeg en gutt, og han ble min fars svoger. Min sønns stesøster er jo da også hans farmor, ettersom min far er hans farfar. Min far er altså mitt barns svoger, ettersom hans søster er fars kone. Jeg er altså bror til min egen sønn. Sønnen min er min farmors nevø og jeg er farfar til meg selv. Jeg er bror til min far og samtidig både sønn og far til ham. Min kone er min stemor, mor, svigerinne og stedatter. Jeg er far og sønn til meg selv!

Bare fortsett å drikk du, sa psykiateren.

Flått

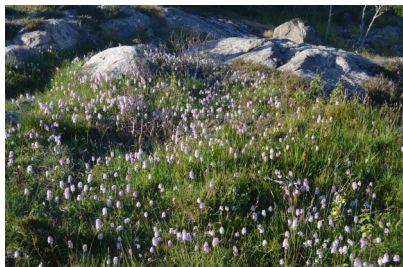
I år har det vært ekstra mye flått, før tørken satte inn for alvor var det ekstremt mye, de aller fleste så små at de nesten ikke var til å få øye på. I de tørreste ukene minket det, men etter de første regnværene økte det igjen. Så de som er på skogstur bør sjekke seg nøye etter turen.

Bilde fra www.hundeliv.no

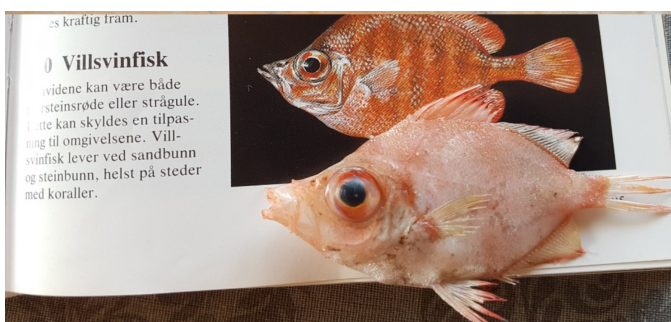
Flekkmarihand er viltvoksende og i orkidé-familien. Vi er vant med å se 1 og 2 kanskje 3 stk., så måtte ta bilde av alle disse som ser ut til å trives spesielt akkurat på denne plassen, en plass på Skjernøy.

Åse-Karin H. Aanensen

Villsvinfisk

Åse-Karin H. Aanensen

Ikke sikker, men tror det er snømus jeg har fanget med linsen, da røyskatt skal ha lenger hale og sort tupp. Men artige var de. Jeg har ikke sett dem før. Dyrstad 25. juli. 2018. Åse-Karin H Aanensen

Buorm

Det ble før sommeren observert et flertalls buormer ved Farestadkjødna. Litt fakta om buorm, tatt fra det store nettet:

Buorm er en av de tre slangeartene som lever fritt i Norge. Buormen er den lengste av slangene i Norge, ca. en meter lang. Den kan bite, men er ikke giftig. Buormen er flink til å svømme og spiser helst fisk og amfibier, og defineres som en vannsnok. Den kan gjenkjennes på de karakteristiske gule flekkene i nakken. Ellers er buormen grå eller gråbrun. Enkelte individer kan være helt svarte, men de er sjeldne. Buormen er slank. I motsetning til hoggormen har buormen mange buktninger når den kryper. Buormen er den største av slangene som lever fritt i Norge. Den kan bli mer enn 1 meter lang, den lengste buormen som er rapportert i Norge var 135 cm. (Hentet fra Wikipedia)

Mariell C. Birkemo

Innbetaling av kontingent

I forbindelse med betaling av kontingent ber vi betalerne betale med navnet på abonnenten, da det kan være problematisk å finne ut hvem som har betalt om betalingen kommer fra en annen person. Ektefeller har jo i dag ofte forskjellige navn, og om man betaler for andre, kan det være et omfattende detektivarbeid å finne ut hvem betalingen gjelder for. Det går selvsagt an å tilføye hvem betalingen gjelder for, så er problemet løst.

Død elg i Myran

I begynnelsen av august ble det funnet en død elg i bekken i Myran på Ytre Farestad. Det var Harry Wathne og Kjetil Skistad som fant den. Det var sannsynligvis den gamle kua som har holdt til på Skjernøy i mange år. Kadaveret ble etter hvert fjernet.

Litt senere rundt midten av august ble det observert en elg i Grottevardsmyra på Dyrstad. Den forsvant fort, så det var vanskelig å få bestemt kjønn. Så vidt vi har oppfattet var det Ole Henrik Dyrstad som gjorde observasjonen.

Når vi først er i naturen, kan det nevnes at det i bukkejakten på rådyrbukk, som startet 10. august, er felt åtte dyr på øya.

Mange er bekymret for terna og fiskemåka som nesten er borte i våre kystområder. I år har vi sett en økning i hekkingen av begge typer og flere ungekull er kommet på vingene. Hva det kan skyldes er ikke så lett å si. Kanskje det er effekten av den intense jakten på mink som nå gir resultater.

Evert Knutsen

Det sies at de dummeste bøndene får de største potetene, men i Juviga er det rødhetene som tar helt av. Denne ble litt i overkant stor, og var gul og treen inni.

Janne

Tilflyttere

Den siste tiden har Skjernøy fått flere beboere. Kristian og Karoline Syvertsen flyttet inn i nytt hus på Ytre Farestad i vår. Maiken Knutsen og barna hennes Troy og Mikkel Kallhovd bor nå på Berge sammen med Oddvar Jenssen. Rolf Christian og Klara Helen Aalvik har flyttet til Dyrstad sammen med barna Andreas og Hanna Louise. Lars Dyrstad flyttet i vinter tilbake til Dyrstad. Rikke Moland Karlsen bor på Bårdsbekken på Rosnes sammen med Rolf Erik Hageland og hans datter Ane Victoria. Lotte Øien og Erlend Skjønnås har overtatt Lottes barndomshjem på Ytre Farestad. Stian og Inger Marie Ellburg flyttet i sommer inn på Smedbakken, sammen med deres barn Noah, Rebekka og Silas. Andreas og Catherine Loland har flyttet inn på Saltvolla på Farestad sammen med barna Casper Elias, Noah Tobias og Ferdinan Emil. Vi ønsker alle hjertelig velkommen!

Onsdagstrim

Hver onsdag er det dametrim på Grendehuset. Det er to fantastiske damer som holder treningene. Annenhver onsdag er det Lisbeth Tollefsen som har styrketrening, annenhver onsdag har Trude Tollefsen styrke og kondis. De er flinke til å tilpasse treningene, så de passer for alle, ikke bare viderekomne! Det oppfordres på det sterkeste til å benytte seg av dette tilbudet. Sjekk ut gruppen "De spreke trimjentene på Skjernøya" på Facebook for informasjon!

Skjernøymarsjen

Også i år ble det arrangert Skjernøymarsj i de velkjente løypene. Marsjen ble gjennomført 19. august i bra vær og med rundt 60 deltakere. Det var 43. gang, og så vidt vi erfarer er det kun én person som har gjennomført alle; Årny Laudal. Vi gratulerer. På grendehuset ble det servert påfyll av kalorier.

Skjernøybarn på vei rundt øya, fint å kunne plukke litt bjørnebær for ekstra energi til bakkene som kommer. Barna ønsker seg cafe ved skolehuset, da trengs flere frivillige til Skjernøymarsjen.

Fra venstre: Helene Berge, Kajsa Jenssen Lea, Thea Salthaug Solvang og Sebastian Nepstad Brådland

BILDE FRA SVUNNEN TID

Selskap hos Ragna og Eugen P. Walvik - ca. 1946-47 i Valvika. Her er mye familie og mange venner samlet i hyggelige omgivelser.

1. rad nederst sitter Roberta Pedersen Dyrstad, Magda Abrahamsen Valvik, Gurine Valvik, Bolette Olsen Skjernøysund, Mina Pedersen Valvik, Hanna Georgsen Dyrstad, Sofie Karlsen Valvik, Pauline Pedersen Dyrstad, Arne Jenssen Farestad på kne foran. Bak ham: barna Reidar t.v. og Erling Jenssen Farestad.

2. rad Helga Gundersen Ytre Farestad, Dora Ånensen Dyrstad, Jenny Abrahamsen Valvik, med Astrid Jenssen foran – Benoria Pedersen Valvik, Ragna Valvik, Signe Langfelt, Emil Abrahamsen Valvik, Knut Olsen Skjernøysund, Pauline Jenssen Farestad og Martin Pedersen Valvik helt ytterst.

3. rad Birger Gundersen Ytre Farestad, Harry Valvik, Peder Valvik, Otto Ånensen Dyrstad, Johan Abrahamsen Valvik, Eugen Valvik og helt bak Laien Langfelt.

VI BLAR I ARKIVET. .

Skjernøyposten nr.3 1982.

Sommeren i 1982 var også fin skal vi tro arkivet i Skjernøyposten. De skriver følgende.

Mandal har aldri hatt besøk av så mange lystbåter som i år. En jevn strøm har gått ut og inn elva i hele sommer, og for ikke å snakke om i Skjernøysund. Men så har også sommeren vært enestående. Det ser ut til at seilbåtene har økt godt i antall. Skulle tro det var fordi dieselen er blitt så mye dyrere, men det stemmer vel ikke helt, for flesteparten gikk for motor, med seilene nede. Mange her på øya har skaffet seg fine turbåter og store fiskebåter, og i år var det mange Skjernøyfolk som ferierte langs Sørlandskysten. For de fleste var målet Grimstad, men flere gikk enda lenger. Tror ikke det har vært så mange Skjernøyfolk som har feriert i båt før.

SAUEFØDSEL NÅ?

At sauene har fått lam utpå sommeren har vi hørt om før, men Reimert Berge har en sau som vi tror har slått rekorden i så måte. Den nedkom med et lam fredag 13. august i år. Noen bedre?

SKJERNØYMARSJEN I 1982

Skjernøymarsjen, som i år gikk for 7.gang, samlet bare ca. 370 deltagere. Dette til tross for at løypene skulle være de aller beste. 1-mila gikk rundt øya og bøyde av ved Hestebakken, opp over Høgevarden og ned til Ytre Farestad, mens 2-mila fortsatte rundt Ystevåa til Rosnesskauen og tilbake over hengebroa. De første Skjernøymarsjene hadde 1100 deltagere, men oppslutningen synes å være avtagende for alle marsjer. Det er litt synd, da det er en fin tur ute i skog og mark, både for gammel og ung.